

ASKER OG BÆRUM TINGRETT

KJENNELSE

Avsagt: 26.08.2026 i Asker og Bærum tingrett,

Saksnr.: 26-006117KON-TAOB/TSAV

Dommer: Dommerfullmektig med alminnelig bemyndigelse Anders Rekve

Saken gjelder: Krav om granskning etter allmennaksjeloven § 5-25

Advokat Christian Emil Petersen
Advokat Christian Emil Petersen
Advokat Christian Emil Petersen
Advokat Christian Emil Petersen

mot

Rec Silicon ASA

Advokat Thomas Aanmoen

KJENNELSE

Saken gjelder begjæring om gransking etter allmennaksjeloven § 5-25, jf. § 5-26.

Sakens bakgrunn

REC Silicon ASA (heretter «REC») er et norsk allmennaksjeselskap, som er morselskap i et konsern som produserer silisiumprodukter til solenergiindustri <Redacted>n. («Rekvirentene») var aksjonærer i REC da granskingsbegjæringen ble innsendt.

Et av hovedproduktene til REC har vært svært rent silisium til bruk for produksjon av solceller (Solar Grade Polysilicon). Selskapet har blant annet produksjonsanlegg i USA (Moses Lake i Washington), og det er opplyst at produksjonen særlig har foregått her. Denne fabrikken eies av RECs datterselskap REC Solar Grade Silicon LLC («REC SGS»).

Produksjonen av såkalt solar grade polysilisium ved Moses Lake ble stanset i 2019.

I løpet av 2021 og 2022 gikk Hanwha Corporation og Hanwha Solutions Corporation («Hanwha») inn som en investor i REC. Aker Horizons solgte 16,66 % av beholdning i REC til Hanwha. Hanwha kjøpte en tilsvarende post på 16,66 % gjennom nye aksjer i REC Silicon. Etter transaksjonene satt Hanwha med en post tilsvarende 33,33 % av aksjene.

Det er opplyst at det i november 2022 ble besluttet av REC å gjenoppta produksjonen av polysilisium ved Moses Lake. I september 2023 inngikk REC SGS og Hanwha Q Cells Georgia Inc. («QCells») en langsiktig leveringsavtale om salg av polysilisium fra Moses Lake-anlegget (heretter også omtalt som «FBR-avtalen»). QCells er Hanwhas datterselskap. Avtalen hadde en løpetid på ti år og innebar at QCells skulle kjøpe nærmere angitte volumer polysilisium dersom produktet oppfylte de avtalte kvalitetskravene. QCells forpliktet seg til å forskuddsbetale for kjøpet, og forskuddsbetalingen skulle avregnes mot senere leveranser. Avtalen inneholdt også bestemmelser om standardisert erstatning ved manglende levering eller manglende kjøp.

Det er opplyst at produksjonen ved Moses Lake ble gjenopptatt høsten 2023, og at REC jobbet mot et mål om første levering i første kvartal i 2024 og produksjon med full kapasitet i fjerde kvartal 2025. Leveringsstart ble likevel utsatt flere ganger i løpet av 2024. I denne perioden ble det også gjennomført kvalifikasjonstester, og resultatet av disse viste at produktet ikke oppfylte de kravene QCells stilte for kommersiell bruk.

REC besluttet i desember 2024 å stanse polysilisiumproduksjonen ved Moses Lake. Den 24. januar 2025 offentliggjorde REC, via en børsmelding, at leveringsavtalen med QCells var terminert. Samtidig ble det opplyst at Hanwha hadde gitt selskapet et lån.

I april 2025 fremmet Anchor AS, et selskap eid av Hanwha, et tilbud om kjøp av de resterende aksjene i REC til 2,20 kroner per aksje. Den 24. april 2025 opplyste REC at selskapet hadde inngått en transaksjonsavtale med Anchor AS. Pareto Securities avga uttalelse om transaksjonen iht. verdipapirhandelloven § 6-16 den 11. juni 2025.

På ordinær generalforsamling 25. juni 2025 ble det valgt et nytt styre i REC. Generalforsamlingen vedtok samtidig gransking av nærmere angitte forhold. Det nye styret opprettet en egen undersøkelseskomite for å gjennomgå saken. I juli 2025 uttalte styret at undersøkelseskomiteen så langt ikke hadde funnet holdepunkter for at termineringen av leveringsavtalen med QCells var begrunnet i andre forhold enn kommersielle vurderinger.

Etter gjennomføringen av Hanwhas, herunder Anchors, tilbud kontrollerte Hanwha 43,94 % av aksjene i REC. Senere ble det fremmet et pliktig tilbud fra Anchor på ytterligere aksjer. Etter utløpet av tilbudsperioden økte Hanwhas eierandel til om lag 60 %. På ekstraordinær generalforsamling 7. august 2025 ble det valgt et nytt styre etter forslag fra Hanwha.

På vegne av Rekvirentene begjærte advokat Christian Emil Petersen gransking av REC den 12. januar 2026, og nedla påstand om at begjæringen tas til følge. På vegne av REC bestred Thomas Horn at vilkårene for å begjære gransking er oppfylt den 12. februar 2026, og nedla påstand om at begjæringen ikke tas til følge. Partene har også i begjæringen og i kommentarene til denne redegjort for granskingsmandatet og hvem som skal oppnevnes som gransker. Partene har deretter inngitt en rekke prosesskriv hvor de har presisert sine standpunkter. Partenes prosessfullmektiger presiserte sine saksomkostningsoppgaver i prosesskriv av 7. mai 2026.

Etter at granskingsbegjæringen ble innsendt er Rekvirentenes aksjer blitt tvangsinnløst. Dette ble opplyst i børsmelding av 15. juni 2026, hvor det fremgår at «the board of directors of Anchor has resolved, effective from after close of trading on the Euronext Oslo Børs today, to carry out a compulsory acquisition of all remaining shares in the Company not owned by Anchor, pursuant to section 4-25 of the Norwegian Public Limited Liability Companies Act».

Ved prosesskriv av 17. juni 2026 gjorde REC gjeldende at begjæringen måtte forkastes på grunn av at Rekvirentene ikke lenger er aksjonærer i REC. Rekvirentene motsatte seg at begjæringen skal forkastes i prosesskriv av 17. juli 2026.

Rekvirentene har i det vesentlige gjort gjeldende

Granskingsbegjæringen skal tas til følge. De formelle kravene i allmennaksjeloven § 5-25 er oppfylt. I Rt. 2000 s. 1792 oppstiller Høyesterett et skille mellom frivillig overdragelse av aksjer og tvangsinnløsning eller andre ufrivillige overdragelser av aksjer. Det fremstår som klart i strid med minoritetsvernet, granskingsinstituttet og de synspunktene som

Høyesterett fremhever i Rt. 2000 s. 1792 at en granskingsbegjæring fremsatt av en aksjonær, skal forkastes på et senere tidspunkt på grunnlag av at aksjonæren har blitt tvangsinnløst av en hovedaksjonær. Granskingsbegjæringen må opprettholdes fordi de forhold som ønskes gransket (FBR-avtalen og tilhørende informasjonsplikter overfor aksjonærene) kan ha bidratt til den situasjonen som førte til emisjonen og senere tvangsinnløsning. Det foreligger med andre ord en sammenhengende årsaksrekke mellom de forhold som er gjenstand for granskingsbegjæringen og etterfølgende omstendigheter som ledet opp til tvangsinnløsningen av Rekvirentenes aksjer.

Rekvirentene har derfor fortsatt rettslig interesse i granskingen, selv om de er blitt tvangsinnløst. Hensynet til minoritetsvernet tilsier dessuten at tvangsinnløsningen ikke uten videre skal avskjære retten til gransking. Det vises også til at innløsningen skjedde etter at saken i tingretten i hovedsak var ferdig forberedt. Tidligere rettspraksis underbygger at begjæringen opprettholdes.

Videre er vilkåret «saklig grunn» i allmennaksjeloven § 5-26 første ledd oppfylt. Terskelen for å beslutte gransking er senket ved lovendringen i 2010, og det stilles ikke strenge krav til sannsynliggjøring av konkrete kritikkverdige eller lovstridige forhold. Det foreligger «saklig grunn» for kravet om gransking da styret ikke har fremlagt tilstrekkelig dokumentasjon eller gitt tilfredsstillende svar på de spørsmålene som er reist knyttet til termineringen av FBR-avtalen og nedstengningen av produksjonen ved Moses Lake. Til tross for gjentatte henvendelser fra minoritetsaksjonærene er det ikke gitt tilstrekkelig innsyn i omstendighetene rundt avtalens inngåelse, forvaltningen av avtalen, gjennomføringen av kvalitetstestene eller de interne vurderingene forut for termineringen av avtalen og stans av produksjonen.

FBR-avtalen ble inngått for å sikre REC en betydelig inntektsstrøm over en lengre periode og termineringen av avtalen har fått konsekvenser for selskapet. Etter saksøkernes syn er det uklart hvilke motiver og vurderinger som faktisk lå til grunn for termineringen og nedleggelsen av produksjonen ved Moses Lake. Det anføres at en gransking er nødvendig for å få klarhet i disse forholdene og om styret handlet forsvarlig ved inngåelsen av avtalen, ved oppbyggingen av produksjonen ved Moses Lake og ved håndteringen av termineringen. Det vises også til at sentrale faktiske forhold knyttet til kvalitetstestene, som dannet grunnlag for termineringen, fremdeles er uavklarte.

Et ytterligere moment er at Hanwha både var hovedaksjonær i selskapet, representert i styret og samtidig avtalepart gjennom sitt datterselskap i avtaleforholdet. Dette har medført en betydelig asymmetri i informasjonstilgangen, ved at Hanwha har hatt tilgang til opplysninger som øvrige aksjonærer ikke har fått innsyn i. Dette forholdet styrker nødvendigheten av en uavhengig gransking for å sikre tillit til selskapets forvaltning.

Advokat Christian Ditlev-Simonsen bør oppnevnes som gransker, og han bør gis det mandatet som følger av begjæringen. Det foreslås at granskingen godtgjøres etter den timesats som normalt oppnås for norske forretningsadvokater i komplekse rettsvister, men med en øvre begrensning på kr 3 000 000.

Det nedlegges slik påstand:

1. Begjæringen om gransking tas til følge.
2. Advokat Christian Ditlev-Simonsen oppnevnes som gransker.
3. REC Silicon ASA deponerer et passende beløp, oppad begrenset til NOK 3 000 000, med tillegg av merverdiavgift dersom gransker krever dette, innen en frist fastsatt av retten.
4. <Redacted> tilkjennes saksomkostninger.

REC har i det vesentlig gjort gjeldende

Ettersom Rekvirentene ikke lenger er aksjonærer i REC må granskingsbegjæringen forkastes. Etter aksjeloven § 5-25 er det bare en «aksjeeier» som kan begjære gransking. Det er i rettspraksis foretatt en viss utvidende tolkning av loven i et avgrenset tilfelle, jf. Rt. 2000 s. 1792. Saken gjaldt et tilfelle der aksjene både var blitt nedskrevet til null og begjæringen om gransking rettet seg mot nettopp de samme forhold som førte til nedskriving til null. Dette skiller seg fra vår sak.

Granskingsbegjæringen i vår sak knytter seg ikke til emisjonen eller utløsningen av aksjer. Kravet om gransking ble i vår sak fremsatt lenge før dette, og dreier seg om inngåelsen og termineringen av leveranseavtalen med QCells og om informasjonsplikt knyttet til denne avtalen. I denne saken er bakgrunnen for at Rekvirentene ikke lenger eier aksjer i REC at Hanwha har vært den eneste parten som har vært villig til å støtte opp om RECs virksomhet, ved blant annet finansiell støtte som lån mm. I denne saken er det ikke grunnlag for en utvidende tolkning av aksjeloven § 5-25.

Det anføres videre at vilkåret om «saklig grunn» i allmennaksjeloven § 5-26 første ledd ikke er oppfylt, og at begjæringen derfor ikke skal tas til følge. Vurderingen må ta utgangspunkt i om Rekvirentene har et reelt behov for innsyn i selskapets forhold, og om en gransking vil være egnet til å bringe klarhet i faktiske forhold knyttet til selskapets virksomhet.

I denne saken foreligger det ikke tilstrekkelig holdepunkter for å sette i gang en gransking. Rekvirentenes påstander fremstår som løse og ufunderte. Det har både vært gjennomført en intern gransking, og det har blitt valgt et nytt styre uten representanter fra Hanwha som har nedsatt en undersøkelseskomite. Videre vises det til at det er gjennomført en omfattende «discovery»-prosess i USA.

Rekvirentenes anførsler bygger i hovedsak på spekulasjoner om at Hanwha skal ha fått gjennomført en uriktig test som diskvalifiserte produktet slik at kontrakten ble terminert, for å legge til rette for et senere oppkjøp av selskapet til redusert verdi. Det bestrides at det foreligger holdepunkter for et slikt hendelsesforløp. Tvert imot anføres det at REC over tid ikke var i stand til å levere produkter som oppfylte de avtalte kvalitetskravene, og at termineringen av avtalen derfor hadde en ordinær kommersiell begrunnelse.

Det bestrides videre at selskapet har tilbakeholdt informasjon eller unnlatt å besvare spørsmål fra aksjonærene. Selskapet har fortløpende orientert markedet gjennom børsmeldinger, og spørsmål som er stilt fra aksjonærene er blitt besvart. Det kan derfor ikke legges til grunn at selskapet har opptrådt uforståelig eller nektet innsyn på en måte som tilsier behov for gransking.

Sett hen til Rekvirentenes manglende konkrete holdepunkter for at noe kritikkverdig har skjedd, ville det være uforholdsmessig å sette i gang en ytterligere granskingsprosess.

Det mandatet det er lagt opp til i begjæringen går vesentlig utover rammene for hva en gransking skal innebære. En eventuell gransking må begrenses til en faktaklarlegging. Christian Ditlev-Simonsen bør ikke oppnevnes som gransker, og det bør settes et økonomisk tak for den som oppnevnes som gransker på kr 1 000 000.

Det nedlegges slik påstand:

1. Begjæringen om granskning av 12. januar 2026 tas ikke til følge.
2. <Redacted> plikter, en for
alle og alle for en, innen to uker fra kjennelsens forkynnelse å betale sakens
kostnader til Rec Silicon ASA.

Rettens vurdering

Innledende bemerkninger

Saken anses klar for avgjørelse. Det er ikke begjært avholdt muntlig forhandling. Retten kan heller ikke se at det er nødvendig for en forsvarlig og rettferdig behandling av saken. Saken er godt opplyst gjennom begjæringen, tilsvaret til begjæringen og senere prosesskriv.

Er de formelle vilkår for å begjære gransking oppfylt, jf. allmennaksjeloven § 5-25?

Da saken ble anlagt var det ikke omtvistet at de formelle vilkår for å kreve gransking i medhold av allmennaksjeloven § 5-25 var oppfylt. REC har imidlertid gjort gjeldende i prosesskrivet av 17. juni 2026 at begjæringen må forkastes på grunn av at Rekvirentene ikke lenger er aksjonærer i REC. Retten bemerker at det fremdeles er uomtvistet at de øvrige formelle vilkår for å kreve gransking er oppfylt.

Det er ubestridt at Rekvirentene var aksjonærer da granskingsbegjæringen ble innsendt og at de ikke er aksjonærer på nåværende tidspunkt. Spørsmålet retten må ta stilling til er derfor om Rekvirentene som følge av denne utviklingen ikke kan kreve gransking, jf. allmennaksjeloven § 5-25.

Det fremgår av allmennaksjeloven § 5-25 første ledd at «en aksjeeier» kan fremsette forslag om gransking. Videre fremgår det av annet ledd at dersom minst 10 % av den aksjekapital som er representert på generalforsamlingen, gir sin tilslutning til granskingsforslaget, kan enhver «aksjeeier» kreve at tingretten ved kjennelse beslutter gransking.

I avgjørelsen i Rt-2000-1792, som begge partene har vist til, ble gransking vedtatt i generalforsamlingen med mer enn 10 % av den representerte kapital. Før kravet om gransking ble fremmet for tingretten ble imidlertid aksjekapitalen nedskrevet til null og slettet. Retten bemerker at Høyesteretts avgjørelse gjelder den tilsvarende bestemmelsen til allmennaksjeloven § 5-25 i aksjeloven § 5-25.

Spørsmålet for Høyesterett i Rt-2000-1792 var om «aksjeeier» skal forstås slik at det bare omfatter «dei som er aksjeeigarar på tidspunktet då eit krav om gransking blir sett fram for skifteretten, eller om det også kan omfatte slike som ikkje lenger er aksjeeigarar på dette tidspunktet fordi generalforsamlinga har vedteke å skrive aksjane ned til null». Spørsmålet er derfor etter rettens syn noe forskjellig fra spørsmålet som retten skal ta stilling til i denne saken. Det foreligger for det første en forskjell med hensyn til at Rekvirentene i vår sak var aksjonærene på tidspunktet granskingsbegjæringen ble inngitt – men ikke på tidspunktet hvor tingretten skal ta stilling til begjæringen. For det andre foreligger det en forskjell når det gjelder årsaken til at Rekvirentene ikke lenger anses som aksjonærer.

Når det gjelder det forhold at Rekvirentene, i motsetning til situasjonen i Rt-2000-1792, var aksjonærer på tidspunktet da granskingsbegjæringen ble fremsatt, viser retten til at Høyesterett tidligere har lagt til grunn at den/de som begjærer gransking må være aksjonærer så lenge granskingssaken pågår. I Rt-2004-1170 legger Høyesterett til grunn at aksjeloven § 5-25 må forstås slik at det som hovedregel er et vilkår for å gjennomføre gransking etter begjæring fra en aksjonær at denne fortsetter å være aksjonær så lenge granskingen pågår, jf. avsnitt 26. Selv om Høyesteretts avgjørelse gjaldt et annet spørsmål enn det som er til behandling i denne sak, må tilsvarende forståelse av bestemmelsen legges til grunn i vår sak, slik retten ser det. Retten kan derfor ikke se at det har betydning for vurderingen at Rekvirentene var aksjonærer da begjæringen ble fremsatt, slik Rekvirentene har antydnet. Videre kan retten heller ikke se at det har betydning at innløsningen av Rekvirentenes aksjer fant sted etter at saksforberedelsen for tingretten var ferdig, slik som Rekvirentene også har vist til.

Spørsmålet retten må ta stilling til i det følgende er om det i et tilfelle hvor Rekvirentenes aksjer er tvangsinnløst er grunnlag for å gjøre unntak fra hovedregelen om at den/de som begjærer gransking, må ha status som aksjonær så lenge granskingssaken pågår. Retten bemerker at ordlyden i allmennaksjeloven § 5-25 tilsier at man må være aksjonær i selskapet så lenge granskingen pågår. Med andre ord er spørsmålet om det i denne saken er grunnlag for å tolke allmennaksjeloven § 5-25 utvidende, slik som Høyesterett gjorde i det konkrete tilfellet i Rt-2000-1792.

Som nevnt, er retten av den oppfatning at årsaken til at Rekvirentene i vår sak ikke lenger anses som aksjonærer (tvangsinnløsningen av Rekvirentenes aksjer) er forskjellig fra det som var tilfelle i Rt-2000-1792. I begrunnelsen for at det i det konkrete tilfelle var grunnlag for å fravike den naturlige forståelsen av ordlyden fremhevet Høyesterett følgende:

«Omgrepet aksjeeigar i aksjelova § 5-22 må såleis tolkast slik at det i visse høve også omfattar personar og føretak som på søksmålstidspunktet ikkje lenger er aksjeeigarar. Problemstillinga er langt på veg den same ved gransking. Ei nedskriving av aksjekapitalen til null kan vere ei følgje nettopp av dei handlingane som det er ønskje om skal bli granska. Der bortskrivinga av aksjekapitalen er sentralt tvistetema, vil det vere urimeleg formelt å leggje avgjerande vekt på om ein tidlegare aksjeeigar har teikna minst ein ny aksje. Og som eg har vore inne på, kan andre få denne retten til nyteikning.

Det sentrale er etter mitt syn at ordet aksjeeigar må tolkast slik at det gir eit effektivt vern for mindretalsaksjeeigarar, som elles kan risikere ikkje å kunne reise søksmål eller krevje gransking etter at aksjane er skrivne bort av eit fleirtal på generalforsamlinga.

Skifteretten skal ta eit krav om gransking til følgje der kravet har rimeleg grunn, jf. aksjelova § 5-26 første ledd. Der kravet blir sett fram av ein som ikkje lenger er aksjeeigar, er det grunn til å leggje vekt på kva granskinga kan tenkjast å få å seie for den som har sett fram kravet. Dersom ikkje granskinga kan tenkjast å føre til økonomisk vinst for vedkomande, vil det tale mot at det er rimeleg grunn for kravet. Det må likevel vere høve til også å leggje vekt på andre interesser enn dei reint økonomiske for den som krev gransking, jf. føresetnadene i orskurd frå Høgsteretts kjæremålsutval innteken i Rt-2000-1293.»

Retten kan ikke se at Høyesterett ved denne begrunnelsen oppstiller et tydelig skille mellom frivillig overdragelse av aksjer og tvangsinnløsning og andre ufrivillige overdragelser av aksjer, slik som Rekvirentene har anført. Etter rettens syn tar ikke Høyesterett stilling til om ordlyden kan tolkes utvidende der Rekvirentenes aksjer er blitt tvangsinnløst etter at granskingsbegjæringen ble fremsatt. Det er derfor uforståelig for

retten hvorfor Rekvirentene mener det opereres med et skille mellom frivillig overdragelse av aksjer og tvangsinnløsning. Retten finner derfor at Rt-2000-1792 ikke gir et direkte tolkningsbidrag til spørsmålet om allmennaksjeloven § 5-25 kan tolkes utvidende til å omfatte det typetilfellet som foreligger i saken her. Retten må likevel vurdere om minoritetsvernet og andre tilgrensede hensyn i tilstrekkelig grad taler for en utvidende tolkning i foreliggende sak også. Som Høyesterett fremhever i sitatet ovenfor, må det legges vekt på hvilken betydning granskingen kan tenkes å ha for den som har fremsatt granskingsbegjæringen.

Den aktuelle Høyesterettsdommen blir videre omtalt i LH-2007-4466. Lagmannsretten fremhever i denne saken at den antar at posisjonen som aksjeeier som hovedregel må bestå på beslutningstidspunktet for at vilkårene for gransking etter aksjeloven § 5-26, jf. § 5-25 andre ledd, skal foreligge. Videre antar lagmannsretten at det må foreligge grunner av en viss vekt for å fravike denne hovedregelen.

I det foreliggende tilfellet har Rekvirentene vist til at minoritetsvernet tilsier at tvangsinnløsningen ikke uten videre skal avskjære retten til gransking og at Rekvirentene fremdeles har rettslig interesse i granskingen. Rekvirentene har imidlertid ikke nærmere beskrevet hvorfor de fortsatt ønsker gransking, eller hvorfor de har rettslig interesse i å kreve gransking etter at de ikke lenger er aksjonærer i selskapet. Videre har heller ikke Rekvirentene nærmere redegjort for hvorfor et effektivt mindretallsvern tilsier gransking. Retten bemerker at Rekvirentene i hovedsak har nøydt seg med å anføre at hensynet til minoritetsvernet tilsier gransking, uten å begrunne dette nærmere. Rekvirentene har dermed heller ikke sannsynliggjort at granskingen kan føre til økonomisk gevinst for dem eller at de har andre ikke-økonomiske interesser i granskingen, jf. Rt-2000-1792.

I tillegg viser retten til at situasjonen for Rekvirentene i denne saken og vedkommende som hadde mistet sin posisjon som aksjonær i Rt-2000-1792 skiller seg med hensyn til hvilke forhold granskingsbegjæringen knytter seg til. Som fremhevet av REC ble granskingsbegjæringen fremsatt flere måneder før Rekvirentenes aksjer ble innløst, og knytter seg til inngåelsen av FBR-avtalen i 2023 og termineringen av denne i 2025, samt om selskapet har gitt tilfredsstillende informasjon om avtalen og termineringen. Begjæringen om gransking knytter seg med andre ord ikke direkte til beslutningen om innløsning av Rekvirentenes aksjer. I Rt-2000-1792 ble krav om gransking fremsatt på den generalforsamlingen hvor det ble besluttet nedsettelse av aksjekapitalen til null kroner. Slik retten forstår avgjørelsen var det flere av de samme forholdene som lå til grunn for beslutningen og kravet om gransking.

Rekvirentene har også trukket frem at forhold som ønskes gransket kan ha bidratt til den situasjonen som førte til emisjonen og senere tvangsinnløsning og at det er en sammenhengende årsaksrekke mellom de forhold som er gjenstand for granskingsbegjæringen og etterfølgende omstendigheter som ledet opp til

tvangsinnløsningen. Retten bemerker at det ikke er ført noen bevis for at det foreligger årsakssammenheng mellom de forholdene som granskingsbegjæringen knytter seg til og de opplysningene som ledet opp til tvangsinnløsningen. For retten fremstår det som spekulasjoner fra Rekvirentenes side når det hevdes at de forholdene som ønskes gransket kan ha bidratt til tvangsinnløsningen. Rekvirentene har derfor ikke sannsynliggjort at det foreligger en sammenheng av den art.

Retten er etter dette kommet til at det ikke foreligger rettskildemessig grunnlag for å tolke allmennaksjeloven § 5-25 utvidende slik at en tidligere aksjonær, som nå er tvangsinnløst, kan få medhold i et krav om gransking. Retten har ikke funnet at det foreligger rimelig grunn til å ta begjæringen til følge, til tross for den utviklingen som har funnet sted etter at begjæringen ble fremsatt, herunder ut fra hensynet til minoritetsvernet. Retten mener at den naturlige språklige forståelsen av bestemmelsen må være avgjørende i dette tilfellet. Slik denne saken ligger an, innebærer dette at Rekvirentene måtte ha vært aksjonærer på tidspunktet retten fatter sin kjennelse for at samtlige vilkår i allmennaksjeloven § 5-25 skulle være oppfylt.

Ettersom de formelle vilkårene for å begjære gransking i allmennaksjeloven § 5-25 ikke er oppfylt, er det ikke nødvendig for retten å ta stilling til om det foreligger «saklig grunn» for granskingen, jf. allmennaksjeloven § 5-26.

REC får etter dette medhold i at granskingsbegjæringen ikke skal tas til følge.

Sakskostnader

Spørsmålet om sakskostnader avgjøres etter tvisteloven kapittel 20, jf. aksjeloven § 18-3 med videre henvisning til arveloven § 169. Annet ledd i sistnevnte bestemmelse viser til tvistelovens fjerde del, som omfatter blant annet tvisteloven kapittel 20.

REC har fått medhold i sitt syn om at begjæringen ikke skal tas til følge, og har derfor vunnet saken. Etter hovedregelen i tvisteloven § 20-2 første ledd har REC krav på full erstatning for sine sakskostnader. Retten har vurdert, men kan ikke se at det foreligger tungtveiende grunner som gjør det rimelig å gjøre bruk av fritaksregelen for hele eller deler av erstatningsansvaret etter tvisteloven § 20-2 tredje ledd.

Advokat Horn har fremmet et krav på sakskostnader på totalt kr 390 000 for 60 timers arbeid. Det er ikke innsendt en oppdatert saksomkostningsoppgave etter tvisteloven § 20-5 etter at advokat Aanmoen meldte seg som ny prosessfullmektig for REC. Retten legger derfor til grunn at det totale sakskostnadskravet er kr 390 000.

Full erstatning for sakskostnader skal kun dekke partens «nødvendige kostnader», jf. tvisteloven § 20-5 første ledd første punktum. Ved vurderingen av om kostnadene har vært nødvendige, legges det vekt på om det ut fra betydningen av saken har vært rimelig å pådra

dem, jf. § 20-5 første ledd annet punktum. Dette innebærer at det skal foretas en proporsjonalitetsvurdering, jf. HR-2020-1515-U. Det er totalbeløpet som er avgjørende, noe Høyesterett har utdypet på følgende måte i HR-2024-2345-A:

«Det avgjørende er det totale beløpet som kreves dekket, som er en funksjon av advokatens timepris og antall medgåtte timer. Merkostnaden ved særlig kostbar bistand kan som hovedregel ikke kreves erstattet av motparten – det må forutsettes at en særlig høy timepris gjenspeiler særlige kvalifikasjoner som gir seg utslag i bruk av færre timer.»

Etter rettens syn er kostnadskravet knyttet til perioden før innsendelsen av prosesskrivet 12. februar 2026 noe høyere enn hva som må anses som «nødvendig», jf. tvisteloven § 20-5 første ledd. Kostnadskravet knyttet til den etterfølgende perioden har retten ingen merknader til.

Retten har i vurderingen vektlagt at timeprisen er høy, og retten viser til uttalelsene fra Høyesterett om at særlig høy timepris forutsetter særlige kvalifikasjoner som gir seg utslag i bruk av færre timer. Retten kan ikke se at den høye timeprisen fullt ut har gitt utslag i bruk av færre timer i den aktuelle perioden før innsendelsen av første prosesskriv. Selv om retten har forståelse for at granskingsbegjæringen nødvendiggjorde at REC redegjorde for flere faktiske og tekniske forhold og imøtegikk de rettslige anførsle i begjæringen, mener retten at uttalelsen av 12. februar 2026 går lenger enn det som var nødvendig for å besvare innholdet i begjæringen.

På bakgrunn av ovennevnte finner retten at kostnadsansvaret skal begrenses i noen grad i medhold av tvisteloven § 20-5 første ledd. Etter en skjønnsmessig vurdering settes kostnadsansvaret til kr 300 000.

SLUTNING

1. Begjæringen om gransking tas ikke til følge.
2. I sakskostnader for tingretten betaler <Redacted>
– alle for én og én for alle – til Rec Silicon ASA kr
300 000 innen to uker fra forkynnelsen av denne dom.

Retten hevet

Anders Rekve

Veiledning om anke i sivile saker vedlegges.

Veiledning om anke i sivile saker

I sivile saker er det reglene i tvisteloven kapitler 29 og 30 som gjelder for anke. Reglene for anke over dommer, anke over kjennelser og anke over beslutninger er litt ulike. Nedenfor finner du mer informasjon og veiledning om reglene.

Ankefrist og gebyr

Fristen for å anke er én måned fra den dagen avgjørelsen ble gjort kjent for deg, hvis ikke retten har fastsatt en annen frist. Disse periodene tas ikke med når fristen beregnes (rettsferie):

- fra og med siste lørdag før palmesøndag til og med annen påskedag
- fra og med 1. juli til og med 15. august
- fra og med 24. desember til og med 3. januar

Den som anker, må betale behandlingsgebyr. Du kan få mer informasjon om gebyret fra den domstolen som har behandlet saken.

Hva må ankeerklæringen inneholde?

I ankeerklæringen må du nevne

- hvilken avgjørelse du anker
- hvilken domstol du anker til
- navn og adresse på parter, stedfortredere og prosessfullmektiger
- hva du mener er feil med den avgjørelsen som er tatt
- den faktiske og rettslige begrunnelsen for at det foreligger feil
- hvilke nye fakta, bevis eller rettslige begrunnelser du vil legge fram
- om anken gjelder hele avgjørelsen eller bare deler av den
- det kravet ankesaken gjelder, og hvilket resultat du krever
- grunnlaget for at retten kan behandle anken, dersom det har vært tvil om det
- hvordan du mener at anken skal behandles videre f.eks. om det bør være muntlig behandling i rettsmøte, skriftlig behandling og/eller rettsmekling.

Hvis du vil anke en tingrettsdom til lagmannsretten

Dommer fra tingretten kan ankes til lagmannsretten. Du kan anke en dom hvis du mener det er

- feil i de faktiske forholdene som retten har beskrevet i dommen
- feil i rettsanvendelsen (at loven er tolket feil)
- feil i saksbehandlingen

Hvis du ønsker å anke, må du sende en skriftlig ankeerklæring til den tingretten som har behandlet saken. Hvis du fører saken selv uten advokat, kan du møte opp i tingretten og anke muntlig. Retten kan tillate at også prosessfullmektiger som ikke er advokater, anker muntlig.

Det er vanligvis en muntlig forhandling i lagmannsretten som avgjør en anke over en dom. I ankebehandlingen skal lagmannsretten konsentrere seg om de delene av tingrettens avgjørelse som er omtvistet, og som det er knyttet tvil til.

Lagmannsretten kan nekte å behandle en anke hvis den kommer til at det er klar overvekt av sannsynlighet for at dommen fra tingretten ikke vil bli endret. I tillegg kan retten nekte å behandle noen krav eller ankegrunner, selv om resten av anken blir behandlet.

Retten til å anke er begrenset i saker som gjelder formuesverdi under 250 000 kroner

Hvis anken gjelder en formuesverdi under 250 000 kroner, kreves det samtykke fra lagmannsretten for at anken skal kunne bli behandlet.

Når lagmannsretten vurderer om den skal gi samtykke, legger den vekt på

- sakens karakter
- partenes behov for å få saken prøvd på nytt
- om det ser ut til å være svakheter ved den avgjørelsen som er anket, eller ved behandlingen av saken

Hvis du vil anke en tingretts kjennelse eller beslutning til lagmannsretten

En *kjennelse* kan du som hovedregel anke på grunn av

- feil i de faktiske forholdene som retten har beskrevet i kjennelsen
- feil i rettsanvendelsen (at loven er tolket feil)
- feil i saksbehandlingen

Kjennelser som gjelder saksbehandlingen, og som er tatt på bakgrunn av skjønn, kan bare ankes dersom du mener at skjønnsutøvelsen er uforsvarlig eller klart urimelig.

En *beslutning* kan du bare anke hvis du mener

- at retten ikke hadde rett til å ta denne typen avgjørelse på det lovgrunnlaget, eller
- at avgjørelsen åpenbart er uforsvarlig eller urimelig

Hvis tingretten har avsagt dom i saken, kan tingrettens avgjørelser om saksbehandlingen ikke ankes særskilt. Da kan dommen isteden ankes på grunnlag av feil i saksbehandlingen.

Kjennelser og beslutninger anker du til den tingretten som har avsagt avgjørelsen. Anken avgjøres normalt ved kjennelse etter skriftlig behandling i lagmannsretten.

Hvis du vil anke lagmannsrettens avgjørelse til Høyesterett

Høyesterett er ankeinstans for lagmannsrettens avgjørelser.

Anke til Høyesterett over *dommer* krever alltid samtykke fra Høyesteretts ankeutvalg. Samtykke gis bare når anken gjelder spørsmål som har betydning utover den aktuelle saken, eller det av andre grunner er særlig viktig å få saken behandlet av Høyesterett. Anke over dommer avgjøres normalt etter muntlig forhandling.

Høyesteretts ankeutvalg kan nekte å ta anker over *kjennelser* og *beslutninger* til behandling dersom anken ikke reiser spørsmål av betydning utover den aktuelle saken, og heller ikke andre hensyn taler for at anken bør prøves. Anken kan også nektes fremmet dersom den reiser omfattende bevissspørsmål.

Når en anke over kjennelser og beslutninger i tingretten er avgjort ved kjennelse i lagmannsretten, kan avgjørelsen som hovedregel ikke ankes videre til Høyesterett.

Anke over lagmannsrettens kjennelser og beslutninger avgjøres normalt etter skriftlig behandling i Høyesteretts ankeutvalg.